

SVAMPEBEKÆMPELSE I TRITICALE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

De fleste af de dyrkede sorter er relativ modtagelige for gulrust.

I tabel 1 ses de mest udbredte triticalesorters modtagelighed for rust og meldug. Triticale kan også angribes af Septoria, men kun få af sorterne er indgrupperet i modtagelighed overfor Septoria grundet for få data.

I triticale skal der især holdes øje med angreb af gulrust. De dyrkede sorter er relativ modtagelige for gulrust dog er der kun få data for sorten Trivalan.

Tabel 1. Triticalesorternes modtagelighed over for svampesygdomme (kilde: www.Sortinfo.dk)

Sort	Andel af triticale-areal 2020, pct.	Bruttomerudb. svampebek., hkg/ha					Pct. dækning gulrust					Mel-dug (0-4)*	Gul-rust (0-4)*	Brun-rust (0-4)*
		4 fs. 2019	3 fs. 2018	4 fs. 2017	4 fs. 2016	3 fs. 2015	14 s. 2019	3 fs. 2018	18 fs. 2017	12fs. 2016	17fs. 2015			
Cap-ricia	43,9	15,5	9,8	11,4	10,2	-	10	2,7	0,4	2,5	-	2	2	3
Neo-gen	35,7	16,2	5,1	11,3	8,4	35,7	40	6,0	2,5	7,0	12,0	0	3	3
Triva-lan	17,5	-	-	-	7,1	-	-	-	-	0,01	-	-	-	-
Travo-ris	3,0	14,8	6,3	13,0	12,0	40,6	13	4,3	0,9	4,0	7,0	2	3	2

* 0 = ikke modtagelig, 4 = ekstrem modtagelig

KNÆKKEFODSYGE

Bekæmpelse af knækkefodsyge er kun relativt sjældent aktuel. Tærsklen er over 35 procent planter med angrebne hovedskud. Før angrebet tæller med, skal det have bredt sig til 2. yderste skedebled. I løsningsforslagene i tabel 2 nedenfor ses i starten også løsninger mod knækkefodsyge. Læs mere om knækkefodsyge i plantenyt [Knækkefodsyge i vintersæd](#).

GULRUST

Gulrust bekæmpes i modtagelige sorter ved konstateret forekomst eller såfremt der findes gulrust i triticale i området. Bekæmpelse iværksættes fra omkring vækststadiet 30 (begyndende strækning af hovedskud), hvor der er nyvækst, som ønskes beskyttet. En rettidig indsats er i modtagelige sorter en forudsætning for en effektiv bekæmpelse. Rettidighed har større betydning end doseringen. Inkubationstiden (tiden fra smitte til symptomer ses) for gulrust er afhængig af temperaturen og er ved 9° C ca. 24 dage og ved 20° C ca. 12 dage. Der er pr. 10. marts meldt om gulrust i modtagelige sorter på tre lokaliteter.

BRUNRUST

Brunrust ses kun med års mellemrum og dukker normalt først op efter skridning, fordi svampen trives bedst ved høje temperaturer. Efter milde vintre kan der dog forekomme tidlige angreb. Angreb bekæmpes, hvis der er over 25 pct. angrebne planter i vækststadium 30-31 (et knæ udviklet) og herefter ved over 10 pct. angrebne planter.

MELDUG

Under gunstige forhold (let jord, sen såning, tæt, kraftig plantebestand og læ) kan de fleste sorter angribes af meldug. Ved mere udbredte angreb af meldug har der været god rentabilitet i meldugbekæmpelse i triticale.

I modtagelige sorter anbefales meldug bekæmpet ved:

- vækststadium 31-40 (1 knæ udviklet til fanebladet fuldt udviklet): over 25 pct. angrebne planter,
- vækststadium 41-60 (fanebladets bladskede begynder at strække sig til gennemskridning): over 50 pct. angrebne planter,
- vækststadium 61-65 (begyndende til fuld blomstring): over 75 pct. angrebne planter.

I mindre modtagelige sorter (Neogen) anbefales meldug bekæmpet ved:

- vækststadium 31-60 (1 knæ udviklet til gennemskridning): over 50 pct. angrebne planter.

Ovenstående tærskler er fastsat ud fra, at der i de tidlige vækststadier medtælles angreb på hele planten og fra og med vækststadiet 32 (2 knæ udviklet) medtælles kun angreb på de 3 øverste fuldt udviklede blade af hovedstrå.

SEPTORIA

Septoria er et langt mindre problem i tritcale end i hvede, men i meget fugtige år kan der være behov for bekæmpelse. I modsætning til hvede, hvor hvedegråplet er dominerende, er hvedebrunplet oftest dominerende i tritcale. Som vejledende tærskel for Septoriabekæmpelse kan angives angreb på de nederste blade og mindst 8-10 dage med nedbør omkring skridning (vækststadium 37-65).

LØSNINGSFORSLAG

I **tabel 2** er vist forskellige løsningsforslag til svampebekæmpelse i tritcale. I starten af tabellen er også angivet løsninger mod knækkefodsyge.

Der er både foreslået løsninger indtil vækststadium 39 (fanebladet udviklet) hhv. i vækststadium 39-65 (blomstring), hvor yderligere Septoria kan være et problem. De højeste doser i vækststadium 39-65 anvendes ved risiko for meget Septoria. Orius Max/Folicur Xpert har bedre effekt på hvedebrunplet end på hvedegråplet.

Det er vigtigt at vælge løsninger med god effekt mod rust. Forsøg og erfaringer viser, at den bedste effekt mod rust opnås ved bekæmpelse af meget svage angreb. Ved bekæmpelse af kraftigere angreb opnås både dårligere effekt og en kortere virkningstid, også selv om der anvendes en højere dosis. I strækingsfasen kan ved højt smittetryk kun forventes en virkningstid på 14 dage.

Vær opmærksom på, at der som angivet er begrænsninger på antallet af behandlinger for flere af midlerne.

Vær opmærksom på, at Orius 200 EW skal opbruges i denne sæson, da det er forbudt at anvende og opbevare midlet pr. 11. august 2020. Orius Max 200 EW har afløst Orius 200 EW.

Bekæmpelse af svampesygdomme i tritcale kan være aktuel til omkring blomstring (vækststadium 65).

REGLER FOR BRUG AF VISSE TRIAZOLER

Vær opmærksom på reglerne for den maksimalt tilladte mængde, som man må bruge af visse triazoler. Se nærmere i **PlanteNyt nr. 1183**. F.eks. bidrager 2 behandlinger med 0,3 l Orius Max (200 g/l tebuconazol) med 48 procent til triazolregnskabet (120 g/250 g).

Svampemidlernes effekt

Se svampemidlernes effekt i dyrkningsvejledningen **Svampemidler i korn**.

Billede 1. "Rede" af gulrust i tritcale tidlig forår.

Billede 2. Tidlig angreb af gulrust. Gulrustsporerne har endnu ikke lejret sig i striber.

Billede 3. Gulrustsporerne har lejret sig i striber.

Billede 4. Aksangreb af gulrust.

Billede 5. Når avnerne fjernes, ses kerner med angreb af gulrust.

Billede 6. Brunrust. Sporerne sidder spredt på bladpladen hele sæsonen.

Billede 7. Meldug.

Billede 8. Hvedebrunplet i triticale.